

**AVRUPA BÖLGESİNDE YÜKSEKÖĞRETİMLE İLGİLİ BELGELERİN
TANINMASINA İLİŞKİN SÖZLEŞMENİN ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN**

(Resmi Gazete ile yayımı: 28 .2.2006 Sayı:26094)

Kanun No
5463

Kabul Tarihi
23.2.2006

MADDE 1 - Türkiye Cumhuriyeti adına 1 Aralık 2004 tarihinde imzalanan “Avrupa Bölgesinde Yükseköğretimle İlgili Belgelerin Tanınmasına İlişkin Sözleşme”nin onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2 - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**AVRUPA BÖLGESİNDE YÜKSEKÖĞRETİMLE İLGİLİ
BELGELERİN TANINMASINA İLİŞKİN
SÖZLEŞME**

Lizbon, 11.IV.1997
Bu Sözleşme'ye Taraflar,

Eğitim hakkının bir insan hakkı olduğu ve bilginin elde edilmesi ve ilerlemesinde bir araç olan yükseköğretimin, hem bireyler hem de toplum için az bulunur zenginlikte kültürel ve bilimsel bir değer oluşturduğu gerçeğinin bilincinde olarak;

Yükseköğretimin, halklar ve uluslar arasındaki barış, karşılıklı anlayış ve hoşgörünün teşviki ve karşılıklı güvenin oluşturulmasında hayati bir rol oynaması gerektiğini göz önünde bulundurarak;

Avrupa bölgesindeki eğitim sistemlerindeki büyük çeşitliliğin, bütünüyle saygı duyulması gereken müstesna bir değer olan kendi kültürel, sosyal, siyasi, felsefi, dini ve ekonomik çeşitliliğini yansıttığını göz önünde bulundurarak;

Her bir Tarafın bireyleri ve her bir Tarafın eğitim kurumlarındaki öğrencilerin diğer Taraflardaki eğitim kaynaklarına erişimini, özellikle de bunların diğer Taraflardaki yükseköğretim kurumlarında eğitimlerini sürdürme ya da çalışmalarının bir bölümünü bu kurumlarda tamamlamaya yönelik çabalarını kolaylaştırarak, tüm bölge halkının bu zengin çeşitlilikten yararlanabilmelerine imkan sağlamayı dileyerek,

Avrupa Bölgesindeki bir başka ülkeden alınan çalışma, sertifika, diploma ve derecelerin tanınmasının Taraflar Devletler arasındaki 'akademik dolaşımı teşvikte önemli bir önlem olduğunu göz önünde bulundurarak,

Kurumsal özerklik ilkesine ve bu ilkenin ayakta tutulması ve korunması gerektiği bilincine büyük önem yükleyerek,

Belgelerin adil bir şekilde tanınmasının eğitim hakkının temel bir ögesi ve toplumun bir sorumluluğu olduğuna inanarak,

Avrupa'daki akademik tanınmayı içine alan Avrupa Konseyi ve UNESCO Sözleşmelerini,

□ Üniversitelere Kabulü sağlayan Diplomaların Denkliğiyle ilgili Avrupa Sözleşmesi (1953, ETS No 15) ve Protokolü (1964, ETS NO 49),

□ Üniversite Çalışma Surelerinin Denkliğine ilişkin Avrupa Sözleşmesi (1956, ETS No 21),

□ Üniversite Belgelerinin Akademik Tanınmasına ilişkin Avrupa Sözleşmesi (1959, ETS No 32),

□ Avrupa Bölgesinde yer alan Devletlerin Yükseköğretimleriyle ilgili Çalışmaların, Diplomaların ve Derecelerin Tanınmasına ilişkin Sözleşme (1979),

□ Üniversite Çalışma Surelerinin Genel Denkliğiyle ilgili Avrupa Sözleşmesi (1990, ETS No 138),

ve

□ Akdeniz'e sınırı olan Arap ve Avrupa Devletlerindeki Yükseköğretim Çalışmalarının, Diplomalarının ve Derecelerinin tanınmasına ilişkin, UNESCO çerçevesinde benimsenen ve kısmen Avrupa'daki akademik tanınmayı içine alan Uluslararası Sözleşmeyi (1976) dikkate alarak,

Bu Sözleşmenin, UNESCO Sözleşmeleri, dünyanın diğer bölgelerini içine alan Uluslararası Onarı ve bu bölgeler arasında iyileştirilmiş bir bilgi alışverişine olan gereksinim bağlamında da değerlendirilmesi gerektiği düşüncesiyle,

Ulusal öğretim sistemleri içindeki ve arasındaki çeşitliliğin önemli ölçüde artmasına yol açan bu Sözleşmelerin benimsenmesinden beri, Avrupa Bölgesindeki yüksek öğretimde geniş çaplı değişikliklerin ve bu gelişmeleri yansıtmaya için yasal araçların ve uygulamanın uyarlanmasına olan ihtiyacın bilincinde olarak,

Avrupa bölgesinde, uygulamada karşılaşılan tanıma sorunlarına ortak çözümler bulunması gereğinin bilincinde olarak,

Mevcut tanıma uygulamasını iyileştirmek ve daha saydamlaştırmak ve Avrupa bölgesindeki, yükseköğretimin mevcut durumuna daha uyumlu hale getirilmesi gereğinin bilincinde olarak,

Avrupa Konseyi ve UNESCO'nun ortak himayesinde geliştirilen ve kabul edilen Avrupa Bölgesindeki, tanıma uygulamalarının ileriye yönelik gelişimi için ortak bir çerçeveye ongören, bir Sozleşmenin olumlu yondeki etkisine guven duyararak,

İşbu Sozleşmenin ilke ve hukuklerini hayata geçirmek için kalıcı uygulama mekanizmaları sağlamanın oneminin bilincinde olarak,

aşağıdaki şekilde anlaşmaya varmışlardır

Bölüm I. Tanımlar

Madde I

Bu Sozleşme'nin amaçları bakımından, aşağıdaki terimler şu anlamları taşımaktadır

Giriş (yükseköğretime)

Gerekli özelliklere sahip adayların, yükseköğretime başvuru ve kabul için değerlendirilmeye alınma hakkı

Kabul (yükseköğretim kurumlarına veya programlarına)

Gerekli özelliklere sahip adayların, belirli bir kurum ve/veya belirlenen bir programda yükseköğretim çalışmalarını sürdürmelerine olanak tanıyan eylem ya da sistem

Değerlendirme (kurumların veya programların)

Bir yükseköğretim kurumu veya programının eğitim kalitesini oluşturma yontemi

Değerlendirme (bireysel belgelerin)

Kışının başka bir ulkeden almış olduğu belgenin yetkili bir organ tarafından yazılı olarak değerlendirilmesi

Tanınmayla ilgili yetkili makam

Yabancı belgelerin tanınmasıyla ilgili bağlayıcı kararlar vermeye resmî olarak yetkili bir organ

Yükseköğretim

Bir Tarafın ilgili makamları tarafından onun yükseköğretim sistemine ait olarak tanınan, orta öğretim sonrasında gerçekleştirilen her türlü ders ya da bir dizi ders, eğitim veya araştırmaya yönelik eğitim

Yükseköğretim Kurumu

Yükseköğretim sağlayan ve bir Tarafın yetkili makamı tarafından kendi yükseköğretim sistemine ait olarak tanınan bir kurum

Yükseköğretim programı

Bir Tarafın yetkili makamı tarafından kendi yükseköğretim sistemine ait olarak tanınan ve tamamlandığında öğrenciye bir yükseköğretim belgesi sağlayan çalışma programı

Çalışma süresi

Kendi başına tamamlanmış bir çalışma programı olmamakla birlikte, önemli ölçüde bilgi veya becerimin kazanıldığını gösteren, yuksekoğretim programının değerlendirilmiş ve belgelenmiş herhangi bir unsuru

Belge**Yükseköğretim belgesi**

Bir yuksekoğretim programının başarılı bir şekilde tamamlandığını doğrulayan, yetkili bir makam tarafından düzenlenmiş herhangi bir derece, diploma veya diğer bir sertifika

Yükseköğretime kabulü sağlayan belgeler

Bir eğitim programının başarılı bir şekilde tamamlandığını doğrulayan ve kişiye yuksekoğretime kabul için değerlendirilmeye alınma hakkı veren, yetkili makam tarafından düzenlenmiş herhangi bir diploma veya sertifika

Tanıma

Bir yabancı eğitim belgesinin, eğitim ve/veya iş etkinliklerinde kullanılmak üzere yetkili makam tarafından resmi olarak kabulü

Koşul**A. Genel koşullar**

Yuksekoğretime veya diğer belirli bir duzeyde kabul için veya belirli bir duzeyde yuksekoğretim derecesinin verilebilmesi için yerine getirilmesi gereken koşullar

B. Özel koşullar

Belli bir yuksekoğretim programına kabul için veya belirli bir çalışma alanında özel bir yuksekoğretim derecesi almak için genel koşullarla birlikte yerine getirilmesi gereken diğer koşullar

Bölüm II. Makamların yetkileri**Madde II.1**

1 Tanıma kararlarının alınması konusunda bir Tarafın merkezi makamlarının yetkili olduğu durumlarda, ilgili Taraf bu Sozleşme koşullarıyla derhal bağlı olacak ve kendi topraklarında bu Sozleşme'nin hukumlerinin uygulanmasını sağlamak için gerekli onlemleri alacaktır

Tanımayla ilgili konularda karar alma yetkisinin genel olarak Tarafın organlarına ait olduğu durumlarda, Taraf bu yetkiyi, imza sırasında veya onay, kabul, uygun bulma ya da katılım belgesinin teslimi sırasında veya sonraki bir zamanda kurumsal durumunu veya yapısını gösteren kısa bir beyanlatla birlikte tevdi makamlarından birine verecektir Bu gibi durumlarda, bu şekilde görevlendirilenlerin yetkili makamları kendi topraklarında bu Sozleşme'nin hukumlerinin yerine getirilmesini sağlamak için gerekli onlemleri alacaktır

2. Tanımayla ilgili konularda karar alma yetkisinin tek tek yüksek öğretim kurumlarına veya diğer kuruluşlara ait olduğu durumlarda, her bir Taraf kendi anayasal durumuna veya yapısına göre bu Sözleşme, metnini söz konusu, kurumlara veya kuruluşlara iletcek ve hükümlerinin gerektirdiği biçimde incelenmesi ve uygulanmasını teşvik etmek için gereken adımları atacaktır.

3. Bu Maddenin 1. ve 2. paragraflarındaki hükümler, gerekli değişiklikler yapıldıktan sonra, bu Sözleşme'nin müteakip maddeleri kapsamında düzenlenen Tarafların yükümlülüklerine uygulanacaktır.

Madde II.2

İnza sırasında veya onay, kabul, uygun bulma ya da katılım belgesinin teslimi sırasında veya sonraki bir zamanda, her bir Devlet, Vatikan ya da Avrupa Topluluğu işbu Sözleşme'nin tevdi makamını veya tanınma konularında farklı kararlar almaya yetkili makamları bilgilendireceklerdir.

Madde II.3

Bu Sözleşme'nin hiçbir hükmünün, bu Sözleşme Taraflarından birinin belgelerin tanınmasına ilişkin, taraf olduğu ya da olabileceği, mevcut ya da gelecekte, yapılacak bir Anlaşmadan doğan ya da Anlaşma'nın içerdiği daha lehte olan hükümlerini geçersiz kıldığı addedilemez.

Bölüm III. Belgelerin değerlendirilmesiyle ilgili temel ilkeler

Madde III.1

1. Taraflardan biri tarafından düzenlenen belgelerin sahipleri, yetkili organa talepte bulunarak, bu belgelerin değerlendirilmesi için yeterli erişim hakkına sahip olacaklardır.

2. Bu bakımdan, adayın cinsiyeti, ırkı, rengi, sakatlığı, dili, dini, siyasal ya da diğer görüşü, ulusu, etnik ya da toplumsal kökeni, ulusal bir azınlıkla ilişkisi, karakteri, soyu ve diğer statüleri konusunda veya tanınması istenen belgelerin esasına ilişkin olmayan hususlara dayanarak hiçbir gerekçeyle ayrımcılık yapılmayacaktır. Bu hakkı güvence altına almak üzere Taraflardan her biri, yalnızca kazanılan bilgi ve becerilere dayalı olarak, belgenin tanınması için yapılan başvuruların değerlendirilmesiyle ilgili gerekli düzenlemeleri yapma görevini üstlenir.

Madde III.2

Taraflardan her biri, belgelerin değerlendirilmesi ve tanınmasında kullanılan usul ve ölçütlerin saydam, tutarlı ve güvenilir olmasını sağlayacaktır;

Madde III.3

1. Tanıma kararları, tanınması talep edilen belgelerle ilgili yeterli bilgiye sahip olma esasına göre alınacaktır.

2. İlk aşamada, yeterli bilgiyi sağlama sorumluluğu, bu bilgiyi iyi niyetli olarak temin edecek başvuru sahibine aittir.

3 Başvuruda bulunan adayın sorumluluğu saklı tutulmak kaydıyla, soz konusu belgeleri duzenleyen kurumlar da, adayın talebi uzerine ve kabul edilebilir sınırlar icerisinde, belge sahibine, kuruma ya da tanınmanın istendiği ulkenin yetkili makamlarına gerekli bilgıyı sağlamakla gorevli olacaklardır

4 Taraflar, uygun olduğu olçude, eğitim sistemlerine bağlı olan tum eğitim kurumlarını soz konusu kurumlardan alınan belgelerin değerlendirilmesi için bilgi edinmeye yönelik her türlü kabul edilebilir talebin yerine getirilmesi talimatını verecekler ve teşvik edeceklerdir

5 Bir başvurunun gerekli koşulları taşımadığını ortaya koyma sorumluluğu, değerlendirmeyi ustlenen organa aittir

Madde III.4

Taraflardan her biri belgelerin tanınmasını kolaylaştırmak için kendi eğitim sistemiyle ilgili yeterli ve acık bilgının teminini sağlayacaktır

Madde III.5

Tanıma kararları, yetkili olan makamlar tarafından onceden belirlenen ve gerekli olan tum belgelerin sağlanmasından itibaren başlayan makul bir sure icerisinde gerçekteştirilir Tanınmanın reddedilmesi durumunda, bunun sebepleri belirtilecek ve adayın daha sonraki bir dönemde tanınabilmesi için alması gereken onlemlere ilişkin bilgi verilecektir Tanınmanın reddedilmesi veya bir kararın alınmaması durumunda aday, makul bir sure icerisinde, ıtırızda bulunabilecektir

Bölüm IV. Yükseköğretime kabulü sağlayan belgelerin tanınması

Madde IV.1

Belgelerin alındığı Tarafla belgenin tanınmasını isteyen Taraf arasında yuksekoğretime giriş için yerine getirilmesi gereken genel koşullarla ilgili onemli farklılıklar olmaması durumunda, Taraflardan her biri, kendi eğitim sistemine bağlı olan programlara girebilmek için, soz konusu Tarafların yuksekoğretime kabul için gerekli koşulları yerine getirerek duzenledikleri belgeleri tanıyacaktır

Madde IV.2

Diğer bir seçenek olarak, Taraflardan biri tarafından duzenlenen belgenin sahibine, belge sahibinin talebi uzerine, bu belgenin bir değerlendirilmesinin verilmesini sağlamak soz konusu Taraf için yeterli olacak ve boyle bir durumda, gerekli değişikliklerin yapılmasıyla, Madde IV I' deki hukukler uygulanacaktır

Madde IV.3

Belgenin elde edildiği Tarafın belgesi, sadece belirli kurumlara veya yuksekoğretim programlarına girişi sağlamakta ise, Taraflardan her biri, belge alınan Taraf ile giriş koşullarına ilişkin onemli farklılıklar bulunmaması koşulu ile, belge sahiplerine, kendi eğitim sistemlerine ait benzer ozellikteki Yuksekoğretim programlarına katılımı sağlayacaklardır

Madde IV.4

Belirli özelliklere sahip yükseköğretim programlarına kabul edilmek, giriş için gerekli olan genel koşullara ek olarak, özel koşulları yerine getirmeye de bağlıysa, ilgili Tarafın yetkili makamları diğer Taraflardan alınan belgelerin sahiplerinden eşit olarak ek koşulları yerine getirmelerini isteyebilir ya da Taraflardan alınan belgelerin eş koşulları yerine getirip getirmediğini değerlendirebilir

Madde IV.5

Okul bitirme belgesi alınan bir Tarafta yükseköğretime giriş, bir ön koşul olarak, ek nitelik belirleme sınavlarına girmeye bağlı ise, diğer Taraflar bu koşullara göre, şartlı giriş için verebilirler ya da kendi eğitim sistemleri içerisinde bu tür ek koşulları yerine getirmek üzere bir seçenek sunabilirler. İmza sırasında veya onay, kabul, uygun bulma ya da katılım belgesinin teslimi sırasında veya sonraki bir zamanda, her bir Devlet, Vatikan ya da Avrupa Topluluğu, tevdi makamlarından birine, bu Maddeden yararlanacağını ve Maddeyi uygulamaya niyetinde olduğu Tarafları ve sebeplerini belirleyerek tebliğ eder

Madde IV.6

Madde IV 1, IV 2, IV 3 ve IV 5'in hükümlerine hâle getirmeksizin, belirli bir yükseköğretim kurumuna ya da böyle bir yükseköğretim kurumunun belirli bir programına giriş, sınırlı ya da seçmeli göre olabilir. Bir yüksek öğretim kurumuna ve/veya programına girişin seçmeli olduğu durumlarda, kabul usulleri, Bölüm III'de tanımlanan adil ve ayırım yapmama ilkelerine göre yürütüldüğünden emin olacak biçimde tasarlanmalıdır

Madde IV.7

Madde IV 1, IV 2, IV 3, IV 4 ve IV 5'in hükümlerine hâle getirmeksizin, belirli bir yükseköğretim kurumuna kabul edilmek, adayın ilgili kurumun öğrenim dili ya da dillerinde veya belirli başka dillerde gösterdiği tatmin edici yeterliliğe bağlı olabilir

Madde IV.8

Yükseköğretime girişin, geleneksel olmayan belgelere bağlı olduğu Taraplarda, diğer Taraflardan alınan benzer belgeler, tanımının istendiği Taraflardan alınan geleneksel olmayan belgelere benzer biçimde değerlendirilecektir

Madde IV.9

Yükseköğretim programlarına kabul amacıyla, her Taraf kendi ülkesinde ulusal mevzuatın belirli koşullarıyla veya bu kurumların köken Tarafıyla yapılan belirli anlaşmalara bağlı olarak faaliyet gösteren yabancı eğitim kurumları tarafından düzenlenen belgeleri tanıyabilir

Bölüm V. Çalışma sürelerinin tanınması**Madde V.1**

Taraflardan her biri, diğer Tarafın bir yükseköğretim programı çerçevesinde tamamlanan çalışma sürelerini tanıyacaktır. Bu tanıma, diğer bir Tarafta tamamlanan çalışma süreleriyle, tanımının istendiği Tarafta yer değiştirecekleri yükseköğretim programının bir bölümü

5463

23.2.2006

arasında önemli farkların olmaması şartıyla, tanınmanın istendiği Tarafındaki yükseköğretim programının tamamlanmasına yönelik çalışma surelerini kapsayacaktır

Madde V.2

Diğer bir seçenek olarak, başka bir Tarafın bir yükseköğretim programı çerçevesinde belirli bir çalışma süresini tamamlayan bir kişiye, kişinin isteği üzerine, söz konusu çalışma süresinin bir değerlendirilmesini sağlamak Taraf için yeterli olacak ve bu gibi durumlarda, gerekli değişikliklerin yapılmasıyla, Madde V l'deki hükümler uygulanacaktır

Madde V.3

Özellikle Taraflar

a) bir yanda yüksek öğretim kurumu veya ilgili çalışma surelerinden sorumlu yetkili makam ve diğer yanda istenen tanımadan sorumlu yükseköğretim kurumu veya yetkili tanıma makamı arasında önceden bir anlaşma olması durumunda,

b) çalışma süresinin tamamlandığı yükseköğretim kurumu tarafından, öğrencinin söz konusu çalışma süresinde gerekli koşulları başarıyla yerine getirdiğini onaylayan bir sertifika veya akademik kayıtlarını içeren bir not dokümanının (transkript) düzenlenmiş olması durumunda

çalışma sürelerinin tanınmasını kolaylaştıracaklardır

Bölüm VI. Yükseköğretim belgelerinin tanınması

Madde VI.1

Bir tanıma kararı, yükseköğretim belgesi tarafından belgelenen bilgi ve beceri esasına dayanıyorsa, her Taraf, tanımanın istendiği belge ile tanımanın istendiği Tarafça bu belgeye karşılık gelen diploma arasında önemli bir farklılık görülmediği durumda, diğer Tarafıta verilmiş yükseköğretim belgelerini tanıyacaktır

Madde VI.2

Diğer bir seçenek olarak, belge sahibinin isteği üzerine, Tarafın, başka bir Tarafıta düzenlenmiş olan belgenin değerlendirilmesinin alınması olanağının sunulması yeterli olacak ve Madde VI 1 hukmu gerekli değişikliklerle uygulanacaktır

Madde VI.3

Bir Tarafıta düzenlenen bir yükseköğretim belgesinin diğer bir Tarafıta tanınmasıyla aşağıda belirtilen sonuçlardan biri ya da ikisi birden gerçekleşecektir

a) Tanınmanın istendiği Tarafıdaki belge sahipleriyle aynı koşullarda, ilgili sınavları da içeren ileri düzey yükseköğretim çalışmalarına ve/veya doktora hazırlıklarına kabul edilme,

b) Tanınmanın istendiği Tarafın yasa ve düzenlemelerine veya yargı yetkisine tabi olarak, bir akademik unvanı kullanma

Buna ek olarak, tanıma, tanımanın istendiği Tarafın yasa ve düzenlemelerine veya yargı yetkisine tabi olmak kaydıyla, iş piyasasına girmeyi kolaylaştırabilir

5463

Madde VI.4

Tarafta duzenlenen bir yuksekoğretim belgesinin diğeri Tarafta değeriendirilmesi şu şekilde olabilir

- a) genel istihdam amaçları için oneri biçiminde,
- b) programlarına kabul edilmek için bir eğitim kurumuna oneri biçiminde,
- c) herhangi bir yetkili tanıma makamına oneri biçiminde

Madde VI.5

Taraflardan her biri, kendi ulkesinde, ulusal mevzuatın belirli, koşullarıyla ya da soz konusu kurumların koken Taraf ile yapılan belirli anlaşmalara bağıli olarak faaliyet gosteren yabancı eğitim kurumları tarafından duzenlenen belgeleri tanıyabilir

Bolum VII Multeciler, yerinden edilmiş kişiler ve multeci benzeri konumdaki kişilerin sahip oldukları belgelerin tanınması

Madde VII

Taraflardan alınan belgelerin yazılı ispatının yapılamadığı durumlar da dahil olmak üzere, multecilerin, yerinden edilmiş kişilerin ve multeci benzeri konumdaki kişilerin yuksekoğretime, daha ileri yuksekoğretim programlarına veya iş faaliyetlerine girişleri için gerekli olan şartları yerine getirip getirmediikleri konusunda her bir Taraf, kendi eğitim sistemi çerçevesinde Anayasal, yasal ve duzenleyici hukuklerine uygun olarak adil ve hızlı değeriendirme yapmak üzere hazırlanan yöntemleri geliştirmek için uygulanabilir ve makul tum adımları atacaktır

Bölüm VIII. Yükseköğretim kurumlarının ve programlarının değeriendirilmesi hakkında bilgi

Madde VIII.1

Taraflardan her biri, kendi yuksekoğretim sistemine bağıli herhangi bir kurum ya da bu kurumlarda faaliyet gosteren herhangi bir program hakkında, bu kurumlar tarafından duzenlenen belgelerin tanınmanın istendiğı Tarafta doğrulanıp doğrulanmadığını belirleyebilmeleri amacıyla diğeri Taraf Devletin yetkili makamlarına olanak vermek için, gerekli bilgiyi sağlayacaktır Bu tur bilgiler aşağıda belirtildiğı biçimde sağlanacaktır

a) Taraflar, yuksekoğretim kurumları ve programlarıyla ilgili resmi bir değeriendirme sistemi kurmuşlarsa bu değeriendirmenin yöntem ve sonuçlarına ilişkin bilgi ile yuksekoğretim belgesi veren her türlü yuksekoğretim kurum ve programına ozgu nitelik standardına ilişkin bilgi,

b) Taraflar, yuksekoğretim kurumları ve programlarıyla ilgili resmi bir değeriendirme sistemi kurmamışlarsa kendi eğitim sistemlerine bağıli herhangi bir yuksekoğretim kurumundan veya herhangi bir yuksekoğretim programından alınan çeşitli belgelerin tanınmasına ilişkin bilgi

5463

Madde VIII.2

Taraflardan her biri

a) kendi yuksekoğretim sisteminde yer alan yuksekoğretim kurumlarının, her bir eğitim kurumunun karakteristik özellikleriyle birlikte, gozden geçirilmesinin,

b) farklı dereceler verme ve her türlü kurum ve programlara giriş koşullarını gösteren kendi yuksekoğretim sistemi tarafından tanınan kurumların (kamu veya özel) bir listesinin,

c) yuksekoğretim programlarının bir tanımının,

d) Tarafların kendi yuksek öğretim sistemine bağlı olarak kabul ettiği, ülkesi dışında bulunan eğitim kurumlarının bir listesinin geliştirilmesi, devamının sağlanması ve temin edilmesi için yeterli hazırlıkları yapacaktır

Bölüm IX Tanıma, konularında bilgi**Madde IX.1**

Yuksekoğretime ilişkin belgelerin tanınmasını sağlamak amacıyla, Taraflar alınan belgelerin tam olarak belirlenmesi için saydam sistemler oluşturmak sorumluluğunu üstlenirler

Madde IX.2

1 Konu ile ilgili, doğru ve guncel bilgi ihtiyacını karşılamak için, Taraflardan her biri, bir ulusal bilgi merkezi kuracak veya işletecek ve soz konusu merkezin kuruluşunu ya da merkezi etkileyen herhangi bir değişikliği tevdi makamlarından birine bildirecektir

2 Taraflardan her birinde, ulusal bilgi merkezi

a) bulunduğu ülkenin yuksekoğretim sistemine ve belgelerine ilişkin tutarlı ve doğru bilgiye erişimi sağlayacak,

b) diğer Tarafların yuksekoğretim sistemlerine ve belgelerine ilişkin bilgiye erişimi kolaylaştıracak,

c) ulusal yasa ve düzenlemelere uygun olarak tanıma ve belgelerin değerlendirilmesi konusunda oneride bulunacak veya bilgi verecektir

3 Her ulusal bilgi merkezi, işlevlerini yerine getirebilmesi için gerekli araçları hizmetine tahsis edecektir

Madde IX.3

Taraflar, ulusal bilgi merkezleri aracılığıyla ya da başka bir biçimde, UNESCO/Avrupa Konseyi Diploma Ekinin ya da Tarafların yuksekoğretim kurumları tarafından verilen eşdeğer başka bir belgenin kullanımını destekleyeceklerdir

Bölüm X. Yürütme mekanizmaları**Madde X.1**

Aşağıda belirtilen organlar Sozleşme'nin yurutulmesini idare edecek, ılerletecek ve kolaylaştıracaklardır

a) Avrupa Bölgesindeki Yükseköğretim Belgelerinin tanınması konusunda Sözleşme Komitesi,

b) 9 Haziran 1994 tarihli Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi ve 18 Haziran 1994 tarihli UNESCO Avrupa Bölge Komitesinin kararıyla kurulan, akademik dolaşım ve tanımayla (ENIC Ağı) ilişkin Avrupa Ulusal Bilgi Merkezleri Ağı

Madde X.2

1 Bu gerekçeyle, Avrupa Bölgesi içinde yükseköğretimle ilgili belgelerin tanınması konusunda Sözleşme Komitesi (bundan sonra "Komite" olarak belirtilen) kurulmuştur Komite, her bir Taraf devletin bir temsilcisinden oluşacaktır

2 Madde X 2'nin hükümleri uyarınca "Taraf" terimi Avrupa Topluluğuna uygulanamayacaktır

3 Madde XI 1 l'de belirtilen Devletler ve Vatikan, eğer bu Sözleşme'ye taraf değillerse, Avrupa Topluluğu, ve ENIC Ağı'nın Başkanı Komite toplantılarına gözlemci olarak katılabileceklerdir Bölge'de tanıma konularında etkin durumda bulunan devlet kurumları ve hükümet dışı örgütlerin temsilcileri de Komite toplantılarına gözlemci olarak katılmak üzere davet edilebilirler

4 Avrupa Bölgesi'nde yer alan devletlerin yükseköğretimleriyle ilgili çalışmalarının, diplomalarının ve derecelerinin tanınması konusunda Sözleşme'nin Uygulanması için UNESCO Bölgesel Komite Başkanı da Komite toplantılarına gözlemci olarak davet edilecektir

5 Komite bu Sözleşme'nin uygulanmasını destekleyecek ve yürütülmesini denetleyecektir Komite, bu amaçla, Sözleşme'nin yerine getirilmesinde ve yükseköğretim belgelerinin tanınmasına yönelik uygulamaların göz önünde bulundurulmasında Tarafların yetkili makamlarına rehberlik etmek üzere, Tarafların büyük bir çoğunluğuyla, öneriler, beyanatlar, protokoller ve uygulama yöntemleri benimseyebilir Taraflar bu tür metinlere bağlı olmamakla beraber, bunları uygulamak, metinleri yetkili makamların dikkatine sunmak ve uygulanmalarını teşvik etmek için her türlü gayreti göstereceklerdir Komite karar vermeden önce ENIC Ağının görüşünü alacaktır

6 Komite, Avrupa Konseyi ve UNESCO'nun ilgili birimlerini bilgilendirecektir

7 Komite, UNESCO tarafından kabul edilen yükseköğretim çalışmalarının, diplomaların ve derecelerinin tanınmasına ilişkin Sözleşmelerin uygulanması için UNESCO Bölge Komiteleriyle bağlantılarını sürdürecektir

8 Toplantı ve karar yetersayısı Tarafların çoğunluğundan oluşur

9 Komite, kendi içtuzuşunu belirleyecektir En azından her üç yılda bir olağan toplantısını gerçekleştirecektir Komite ilk toplantısını bu Sözleşme'nin yürürlüğe girdiği yıl içinde yapacaktır

10 Komite Sekreterliği, Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğiyle birlikte UNESCO Genel Mudurluğuna bağlı olacaktır

Madde X.3

1 Taraflardan her biri, Madde IX 2 kapsamında kurulan ya da faaliyetlerini sürdüren akademik dolaşım ve tanıma ile ilişkili ulusal bilgi merkezini, Avrupa Ulusal Bilgi Merkezleri Ağının (the ENIC Network) bir üyesi olarak atayacaktır. Madde IX 2 kapsamında bir Tarafa birden fazla ulusal bilgi merkezinin kurulduğu ya da işletildiği durumlarda bu merkezlerin tamamı ağın üyeleri olacaklar, ancak, ilgili ulusal bilgi merkezleri sadece bir oy kullanabileceklerdir.

2 Yapısal olarak sınırlı olarak Sözleşme taraflarının ulusal bilgi merkezlerinden oluşan ENIC Ağı, yetkili ulusal makamlarla beraber Sözleşme'nin yürütülmesine destek verecek ve yardım edecektir. Ağ, yılda en az bir kez toplanacaktır, Kendi talimatlarına uygun olarak Başkanını ve Burosunu seçecektir.

3 ENIC İletişim Ağı Sekreterliği, Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğiyle birlikte UNESCO Genel Müdürlüğüne bağlı olacaktır.

4 Taraflar ENIC İletişim Ağı aracılığıyla, diğer Tarafların ulusal bilgi merkezleriyle, özellikle akademik tanıma ve dolaşımıyla ilgili etkinliklerde kullanmaları için gerekli tüm bilgiyi toplamalarına olanak vererek, işbirliğinde bulunacaklardır.

Bölüm XI. Son Hükümler**Madde XI.1**

1 Bu Sözleşme, Sözleşmenin tevdii edilmesiyle sonuçlanacak Diplomatik Konferansa davet edilen

a) Avrupa Konseyi üye devletlerinin,

b) UNESCO Avrupa Bölgesi üye devletlerinin,

c) Avrupa Konseyi Avrupa Kültür Sözleşmesi'ni ve/veya Avrupa Bölgesi'nde yer alan devletlerin yükseköğretim çalışmalarının, diplomalarının ve derecelerinin tanınmasıyla ilgili UNESCO Sözleşmesi'ni onaylayan herhangi bir imza sahibi, sözleşen devlet veya Tarafın,

imzasına açık olacaktır.

1 Bu Devletler ve Vatikan

a) imzanın onay, kabul ya da uygun bulmaya tabii olmadığı durumlarda imza yoluyla, ya da

b) imzanın onay, kabul ya da, uygun bulmaya tabii olduğu durumlarda, imzayı takiben onay, kabul ya da imza yoluyla,

ya da

c) katılım yoluyla

Sözleşme ile bağlanmak için rızalarını ifade edebilirler.

3 İmzalar tevdi makamlarından biri tarafından atılacaktır Onaylama, kabul ya da giriş belgeleri tevdi makamlarından biri tarafından saklanacaktır

Madde XI.2

Bu Sozleşme, Avrupa Konseyi ve/veya UNESCO Avrupa Bölgesi uyesi olan en az uç Devletin içinde yer alacağı, beş devletin Sozleşme'yle bağı kalma rızalarını ifade etmelerinden sonra bir aylık surenin bitimini takip eden ayın ilk gunu yururluğe girecektir Sozleşme, her bir Devletin Sozleşme'ye bağı kalacağını kabul ettiğini bildirmesinden sonraki, bir aylık surenin bitimini takip eden ayın ilk gunu yururluğe girecektir

Madde XI.3

1 Bu Sozleşme'nin yururluğe girmesinden sonra Madde XI l'de belirtilen kategorilerden biri içinde yer alan bir devlet Sozleşmeye katılma talebinde bulunabilir Bu konudaki her istek, Avrupa Bölgesi'nin yuksekoğretim belgelerinin tanınmasıyla ilgili Sozleşme Komitesi'nin toplantısından en az uç ay önce taraflara bu isteğı iletecek olan bilgilendirecek olan tevdi makamlarından birine, yoneltecektir Tevdi makamı aynı zamanda Avrupa Konseyi Bakanlar Konseyini ve UNESCO İcra Kurulunu da bilgilendirecektir

2 Bu Sozleşme'ye dahil olmayı talep eden bir Devleti, bu Sozleşme'ye çağırma kararı Tarafların üçte iki çoğunluğuyla alınacaktır

3 Bu Sozleşme'nin yururluğe girmesinden sonra, Avrupa Topluluğu, kendi Uye Devletlerince yapılan ve tevdi makamlarına yoneltilen bir talebi takiben Sozleşme'ye katılabilir Bu durumda, Madde XI 3 2 uygulanmayacaktır

4 Kabul eden her bir Devlet veya Avrupa Topluluğu açısından, Sozleşme, tevdi makamlarından birinin kabul belgesini almasını takip eden bir aylık surenin bitimini takip eden ayın ilk gunu yururluğe girecektir

Madde XI.4

1 Aşağıda belirtilen Sozleşmelerin

- Üniversitelere Kabul sağlayan Belgelerin Denklığıyle ilgili Avrupa Sozleşmesi (1953, ETS No 15) ve Protokolü (1964, ETS No 49),

- Üniversite Çalışma Surelerinin Denklığıyle ilgili Avrupa Sozleşmesi (1956, ETS No 21),

- Üniversite Belgelerinin Akademik Tanınmasıyla ilgili Avrupa Sozleşmesi (1959, ETS No 32),

- Akdeniz'e sınırı olan Arap ve Avrupa Devletlerinde Yuksekoğretim Çalışmalarının, Diplomalının ve Derecelerinin tanınmasıyla ilgili Uluslararası Sozleşme (1976),

- Avrupa Bölgesi'nde at Devletlerin Yuksekoğretim Çalışmalarının, Diplomalının ve Derecelerinin tanınmasıyla ilgili Sozleşme (1979),

● Üniversite Çalışma Surelerinin Genel Denkliğiyle ilgili Avrupa Sözleşmesi (1990, ETS No 138),

birinin ya da daha fazlasının tarafı olan bu Sözleşme'nin Tarafları

a) mevcut Sözleşme hukumlerini karşılıklı ilişkiler içinde uygulayacaktır,

b) mevcut Sözleşme'nin bir tarafı olmayan, ancak yukarıda belirtilen Sözleşmelerin Tarafı olan Devletlerle yapmış oldukları soz konusu Sözleşmeleri uygulamaya devam edeceklerdir

2 Bu Sözleşme'nin Tarafları, Akdeniz'e sınırı olan Arap ve Avrupa Devletleri'ndeki yuksekoğretim Çalışmalarının, Diplomalarının ve Derecelerinin tanınmasıyla ilgili uluslararası Sözleşme dışında daha önceden taraf olmamışlarsa paragraf 1'de belirtilen Sözleşmelerden herhangi birine taraf olmaktan kaçınma yukumluluğunu ustlenirler

Madde XI.5

1 Herhangi Devlet, imza sırasında veya onay, kabul, uygun bulma ya da katılım belgesini tevdi ederken, bu Sözleşme'nin uygulanacağı ulke veya ülkeleri belirleyebilir

2 Herhangi bir Devlet, daha sonraki bir tarihte, tevdi makamlarından birine ilettiği bir beyanatta, Sözleşme'nin uygulanmasını beyanatta belirtilen dışında bir ulkeye genişletebilir Sözleşme, bu tur ülkeler için tevdi makamı tarafından beyanatın alındığı tarihten sonraki bir aylık donemin bitimini takip eden ayın ilk gunu yururluğe girecektir

3 Beyanatta belirtilen herhangi bir bolge hakkında, önceki iki paragraf kapsamında yapılan bir beyan, tevdi makamlarından birine yoneltilen bir tebliğ ile geri alınabilir Geri alma tevdi makamı tarafından bu bildirim alınldığı tarihten sonraki bir ayın bitimini takip eden ayın ilk gunu yururluğe girecektir

Madde XI.6

1 Taraflardan biri, herhangi bir zamanda, tevdi makamlarından birine gonderilen bir bildirimle bu Sözleşme'yi feshedebilir

2 Bu fesih, tevdi makamı tarafından bildirim alınldığı tarihten sonraki on iki aylık donemin bitimini takip eden ayın ilk gunu geçerli olacaktır Ancak bu fesih, Sözleşme hukumleri kapsamında alınan önceki tanınma kararlarını etkilemeyecektir

3 Bu Sözleşme'nin hedefine ve amacına ulaşabilmesi için gerekli bir hukmun, bir Taraf tarafından ihlal edilmesi durumunda bu Sözleşme'nin uygulamasının sona ermesi ya da askıya alınması uluslararası hukuk uyarınca duyurulacaktır

Madde XI.7

1 Herhangi bir devlet, Vatikan veya Avrupa Topluluğu imza zamanında ya da onay, kabul, uygun bulma ya da katılım belgesinin sunulması sırasında bu Sözleşme'nin aşağıda belirtilen maddelerinden biri ya da daha fazlası üzerinde, tamamen ya da kısmen, çekince hakkını saklı tuttuğunu beyan edebilir

5463

Madde IV 8

Madde V 3

Madde VI 3

Madde VIII 2

Madde IX 3

Başka hiçbir çekince konulamaz

2 Bir önceki paragraf kapsamında çekince koyan herhangi bir Taraf çekincesini tevdi makamlarından birine gönderdiği bir bildirimle, tamamen ya da kısmen, geri alabilir Geri alma, tevdi makamı tarafından bildirim alındığı tarihten itibaren geçerli olacaktır

3 Bu Sözleşme'nin bir hukmüne çekince koyan bir Taraf, söz konusu hukmun başka bir Taraf Devlet tarafından uygulanmasını talep edemez, ancak söz konusu Taraf Devletin, eğer çekincesi kısmı ya da şarta bağlıysa, bu hukmun kendi kabul ettiği şekilde uygulanmasını talep edebilir

Madde XI.8

1 Bu Sözleşmedeki taslak değişiklikle Tarafaların üçte iki çoğunluğuyla, Avrupa Bölgesi'ndeki Yükseköğretim Belgelerinin Tanınmasıyla İlgili Sözleşme Komitesi tarafından benimsenebilir Benimsenen herhangi bir taslak değişiklik, bu Sözleşmeye bir Protokolle dahil edilecektir Protokol, her olay için, yururluğe girme usulunu belirleyecek ve Tarafarca kabul edildiğinin bildirilmesini talep edecektir

2 Yukarıda 1 paragraf kapsamında, bu Sözleşme'nin III Bolumu'nde hiçbir değişiklik yapılamaz

3 Değişikliklerle ilgili her öneri Komite toplantısından en az üç ay önce, tarafları bilgilendirecek olan, tevdi makamlarından birine bildirilecektir Tevdi makamı ayrıca Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi ve UNESCO İcra Kurulunu da bilgilendirecektir

Madde XI.9

1 Avrupa Konseyi Genel Sekreterliği ve Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü Genel Müdürlüğü bu Sözleşme'nin tevdi makamları olacaktır

2 Bir resmi belge, bildirim ya da ileti kendisine tevdi edilen tevdi makamı, Sözleşme'nin taraflarının yanısıra, Avrupa Konseyi ve/veya UNESCO Avrupa Bölgesi üyesi diğer Devletlere

a) herhangi bir imza ile,

b) herhangi bir onay, kabul, uygun bulma ya da katılım belgesinin sunumuyla,

c) Madde XI 2 ve XI 3 4'deki hükümler uyarınca bu Sözleşme'nin yururluğe gireceği bir tarihte,

d) Madde XI 7 hükümleri yerine getirilirken yapılan herhangi bir çekince ve Madde XI 7 hükümleri yerine getirilirken yapılan bir çekincenin geri çekilmesiyle,

e) Madde XI 6'nın uygulanması sırasında bu Sözleşme'nin yururluktan kaldırılacağına, ilişkin herhangi bir duyuruyla,

- f) Madde II 1 veya Madde II 2'nin hükümleri uyarınca yapılan duyurularla,
g) Madde IV 5'in hükümleri uyarınca yapılan duyurularla,
h) Madde XI 3'un hükümleri uyarınca giriş için yapılan herhangi bir başvuruyla,
ı) Madde XI 8'in hükümleri uyarınca yapılan herhangi bir öneriyle,
j) bu Sözleşme ile ilgili işlem, bildiri veya ileti ile

Tevdi edecektir

3 Bu Sözleşme'nin hükümlerinin yerine getirilmesi sırasında bir ileti alan veya Sözleşme'nin hükümlerinin takibine ilişkin bir tebliğ yapan tevdi makamı, derhal diğer tevdi makamını bilgilendirecektir

Bu hususları tasdiklen, aşağıda imzası bulunan yetkili temsilciler, bu Sözleşmeyi imzalamışlardır

11 Nisan 1997 tarihinde, Lizbon'da, birbirine denk dört metin olarak, İngilizce, Fransızca, Rusça ve İspanyolca dillerinde, bir Avrupa Konseyi arşivlerinde diğeri Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Orgutu arşivlerinde saklanmak üzere iki kopya olarak hazırlanmıştır Onaylanmış bir kopyası Madde XI 1'de belirtilen tüm devletlere, Vatikan'a, Avrupa Topluluğu'na ve Birleşmiş Milletler Genel Sekreterliği'ne gönderilecektir

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
93-1	127	72
101	27	112
112	67	126:127, 260:269

I- Gerekçeli 1036 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 67 nci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II- Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tali Milli Eğitim, Esas Dışişleri Komisyonları görüşmüştür.

III- Esas No. : 1/1081